

Nr 22

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63, i vad propositionen avser handelsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

DRIFTBUDGETEN**Tionde huvudtiteln**

Avsättning till lotterimedelsfonden. I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 8, punkt 1, s. 31—34 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 3 januari 1963) föreslagit riksdagen att till ifrågasvarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63 anvisa ett anslag av 6 700 000 kr.

Till lotterimedelsfonden har för innevarande budgetår avsatts 28 000 000 kr. Vid budgetårets ingång hade av tidigare avsatta fondmedel 659 300 kr. ej tagits i anspråk, varför ett belopp av 28 659 300 kr. stod till förfogande för budgetåret 1962/63. Detta belopp har i det närmaste gått åt till att täcka teatrars och orkestrars m. fl. fasta ändamåls anslagsbehov för spelåret 1962/63 samt tidigare spelår. För tillfälliga ändamål har anvisats 203 500 kr. och i fonden återstår nu 1 215 400 kr.

Teater- och orkesterföretagen beräknas under spelåret 1962/63 få vidkännas betydande omkostnadsökningar, vilka icke kunnat beräknas vid avsättningen av medel till lotterimedelsfonden. Främst hänför sig merkostnaderna till de löneökningar, som föranletts av 1962 års lönerörelse och vilka för spelåret 1962/63 beräknas belöpa sig till mellan 15 och 20 procent av de totala lönekostnaderna för närmast föregående spelår. Det kraftiga löneylyftet får ses mot bakgrunden av att de här berörda personalgrupperna sedan länge utgjort låglönegrupper.

Omkostnadsökningen för det löpande spelåret har också sin grund i den fördyring av driftskostnaderna för teater- och orkesterföretagen, som skett redan under spelåret 1961/62 och vilken kunnat framräknas först i och med att bokslut för detta spelår nu föreligger. Nu nämnda fördyring — som också denna i huvudsak hänför sig till lönekontot — har lett till att flertalet företag redovisat underskott för nämnda spelår. Till täckande härav har ur lotterimedelsfonden anvisats sammanlagt 2 341 300 kr., vartill för samma

ändamål kan tillkomma högst 30 000 kr. Denna merkostnad för spelåret 1961/62 kommer självfallet att belasta även det nu löpande spelåret.

Vid bedömningen av teater- och orkesterföretagens medelsbehov för spelåret 1962/63 måste konstateras, att företagen sannolikt saknar möjligheter att själva bestrida de uppkomna merkostnaderna. I dagens läge synes det exempelvis ej troligt att höjning av biljettpriserna skulle medföra någon ökning av intäkterna. Merkostnaderna torde därför i sin helhet enligt gängse fördelningsgrunder få bestridas av staten och kommunerna.

På grundval av uppgifter som under hand inhämtats från teatrarna och orkestrarna kan de av årets lönerörelse föranledda merkostnaderna uppskattas till sammanlagt 6 626 000 kr., varav 6 200 000 kr. gäller egentliga löner och 426 000 kr. ATP-avgifter. Härav bör med tillämpning av de vanliga fördelningsgrunderna 3 919 800 kr. bestridas av staten. Till sistnämnda belopp bör enligt vad ovan anförts läggas ett belopp motsvarande förlusterna under närmast föregående spelår, eller 2 371 300 kr. Härutöver erfordras under budgetåret 1962/63 400 600 kr. för bestridande av redan förfallna ATP-avgifter vid Operan. Behovet av statsmedel till teatrar och orkestrar för spelåret 1962/63 uppgår därmed till ytterligare (3 919 800 + 2 371 300 + 400 600 =) 6 691 700 kr.

De i lotterimedelsfonden för budgetåret 1962/63 fritt tillgängliga medlen uppgår inte till högre belopp än som behövs för att tillgodose vissa årligen återkommande bidragsanspråk, om vilka beslut ännu ej meddelats för innevarande budgetår, samt för att möta oförutsedda utgifter. Det torde därför bli nödvändigt att tillföra fonden hela det för spelåret 1962/63 angivna merbeloppet för löner och pensioner m. m. Det bör ske genom särskild anvisning av 6 700 000 kronor på tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår.

Utskottet har vid sin prövning av Kungl. Maj:ts föreliggande förslag funnit sig böra tillstyrka, att staten bidrager till täckandet av här ifrågasvarande merkostnader för löner och pensioner m. m. Mot den verkställda anslagsberäkningen synes icke något vara att erinra. Utskottet tillstyrker alltså, att det äskade tilläggsstatsanslaget anvisas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Avsättning till lotterimedelsfonden* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63 anvisa ett anslag av 6 700 000 kr.

Stockholm den 12 februari 1963

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Närvarande: se under utlåtandet nr 17.